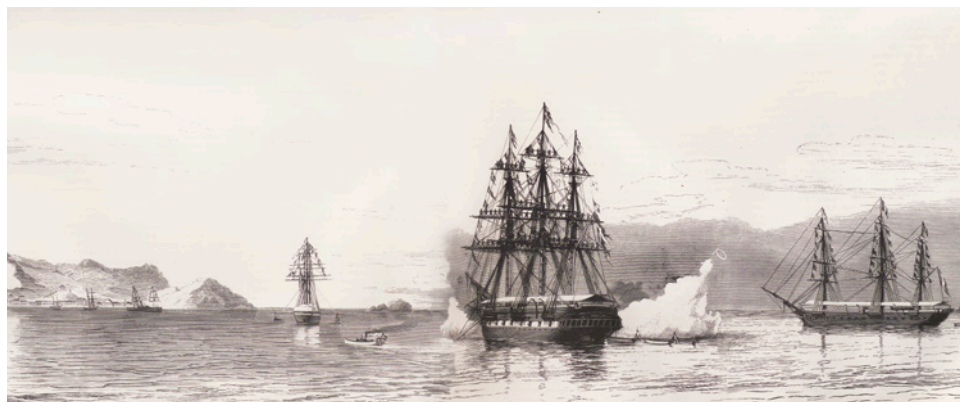

Svensk karibisk kolonialism och slaveri

NY FORSKNING OCH DIGITALA ARKIV

*Fredrik Thomasson, Ale Pålsson
& Victor Wilson*

• Ångfregatten *Vanadis* skjuter salut under S:t Barthélemys återlämnande till Frankrike 1878. Till vänster staden Gustavia. Samtida tidningsbild.

När örlogsfartyget *Vanadis* lämnade den karibiska ön S:t Barthélemy den 20 mars 1878 hade den svenska kolonin bara några dagar tidigare återlämnats till Frankrike. Ångfregatten förde de sista svenska kolonialtjänstemännen tillbaka till Sverige. Kolonins huvudstad Gustavia – uppkallad efter kolonialvurmaren Gustav III – hade grundats 1785. Staden med sin skyddade hamn hade varit en viktig regional handelsplats och centrum för den svenska slavhandeln. Det svenska arkivet lastades dock inte ombord på fartyget. Alla dokument som skapats av den svenska staten från 1785 till 1878 lämnades kvar i guvernementshuset i Gustavia. När *Vanadis* lättade ankar var det också början på en minnesförlost kring svensk inblandning i kolonialism och slaveri.

Den nästan hundraåriga svenska närvaron i Karibien blev omedelbart en pittoresk episod med liten betydelse i en teleologisk

UPPSALA UNIVERSITET Swedish Caribbean Colonialism English Meny

Uppsala universitet / Uppsala universitetsbibliotek / Swedish Caribbean colonialism / Sök

Sök i databasen

Enkel sökning Utökad sökning

Utökad sökning [Mer information om hur du söker](#) →

Beskrivning
Resolution

Dokumentkategori
Välj dokumentkategori

Period (år eller datum)

År
1809 - 1811

Datum
03/09/2025 - 03/09/2025

Samlingar och volymer

Samling
Fonds suidois de Saint-Barthélemy

Volymer
140 - 170

Ursprung

Ämnesområde
Slaveri x Välj ämnesområde

Andra namn

Sök Rensa formulär

Sökresultat – 1 träffar

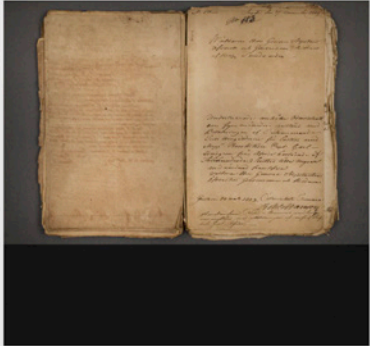
Antal per sida
10

År	Datum	Dokumenttyp	Ursprung	Beskrivning	Arkiv	Samling	Volymer
1809	1809-11-24	Anskökan	J. E. Röhl, A. F. Hansen	Angående slavskeppet Resolution	Archives nationales d'outre-mer	Fonds suidois de Saint-Barthélemy	159

• Den utökade sökfunktionen på projektets webbsida gör det möjligt att söka i ett stort antal fält och kategorier. På bilden söks efter det svenska slavskeppet *The Resolution* som gjorde två expeditioner till Afrika åren 1808–1812.

« Föregående volym < Föregående dokument Bild 207 / 346 Nästa dokument > Nästa volym »

Ladda ner fil Bildvisning i Alvin → Bild 207 (207 - 207)

Information

Beskrivning	Angående slavskeppet Resolution
Årtal	1809
Datum	1809-11-24
Dokumenttyp	Anskökan
Dokumentkategori	Anskökan
Ursprung	J. E. Röhl, A. F. Hansen
Personnamn	C. Lindgren
Ämnesområde	Slaveri Spölet Ekonomi-handel
Arkiv	Archives nationales d'outre-mer
Plats	Aix-en-Provence
Samling & volym	Fonds suidois de Saint-Barthélemy (FSB), Volymer 159
FSB serie	Procès-verbaux de Justice (P.J.)

• Träffsidan där ett dokument ur projektets databas visas, i detta fall begäran från slavskeppets ägare, Jacob Röhl och Adolf Fredrik Hansen, om anstånd för betalning av tullavgift för de 378 fångar de fraktat från Afrika till S:t Barthélemy.

berättelse om en fattig, perifer europeisk stat på väg mot moderniteten, skenbart obefläckad av koloniala missgärningar. I det här kapitel redogör vi för Digarv-projektet *Swedish Caribbean Colonialism*, som har digitaliserat, förtecknat och digitalt sammanfört alla betydande arkivsamlingar rörande den svenska kolonin.¹ För första gången sedan svenskarna lämnade S:t Barthélemy 1878 är det nu möjligt att undersöka kolonins historia utifrån alla viktiga historiska källor.²

Från S:t Barthélemy till Frankrike

Arkivet lämnades kvar på ön avsiktligt, vilket framgår av det fördrag som reglerade överlämnandet av kolonin till Frankrike. Paragraf tre stadgade att kolonins svenska arkiv övergick i fransk ägo.³ Handlingarna – huvudsakligen på svenska – flyttades 1932 från Gustavia till det franska arkivet på ön Guadeloupe. Samlingen fick där namnet Fonds suédois de Saint-Barthélemy (FSB), Svenska S:t Barthélemy-arkivet. Det lämnades helt orört tills ett par svensk-amerikanska journalister och amatörhistoriker besökte Guadeloupe i början av 1960-talet. De försökte då ordna arkivet – men utan kunskaper om kolonins historia skapade de mer förvirring än ordning bland papperna. De upprättade en tvåsidig förteckning som enda hjälpmedel för att hitta i arkivet. En fransk arkivinspektör kommenterade den bristfälliga ordningen 1967: ”[Amatörhistorikerna] klassificerade i teorin arkivet och ställde upp en minst sagt summarisk förteckning [...] I realiteten är klassificeringen mycket dåligt gjord och många handlingar [...] är placerade i en viss serie utan någon som helst anledning.”⁴

År 1971 transporterades FSB-arkivet på ett örlogsfartyg till Frankrike och deponerades hos det nyöppnade Archives nationales d’outre-mer (ANOM) – det franska nationalarkivets kolonialavdelning – i Aix-en-Provence. Som ett led i ett privatfinansierat svenskt initiativ under 1970-talet mikrofilmades ett begränsat urval av volymer ur arkivet. Det är svårt att utläsa vilka principer som låg bakom urvalet av dokument, men det finns vissa indikationer på vad som ansågs mer eller mindre viktigt. En mikrofilmsrulle som innehöll dokumentation kring bland annat slaveriets avskaffande 1845–47 hade försvunnit. Arkivarien som skickats till Frankrike för att förbereda mikrofilmningen skrev till sina överordnade i Stock-

- Cirka sjuttiofemtusen sidor domstolsprotokoll upptäcktes i den svenske domarens före detta tjänstebostad i Gustavia i början av 1960-talet. Dessa transporterades till arkivet på Guadeloupe.

holm att han inte var särskilt bekymrad över förlusten: ”Frågan är om det är så intressant att det bör filmas igen. Vi har tämligen lite slaveriforskning i Sverige.”⁵ Mikrofilmrullen återfanns – och nu är handlingarna också digitaliserade – men arkivarien fick i allt väsentligt rätt; varken den mikrofilmen eller några andra användes av svenska historiker.

Efter nästan två sekel i Karibien var stora delar av arkivet i ett uselt tillstånd. En kanadensisk forskare kommenterade lakoniskt 1987: ”Men om jag får tillåta mig en sammanfattande kommentar, så är det svenska S:t Barthélemy-arkivet i dåligt skick, om jag särskilt nämner vissa specifika dokument [så är de] i verkligt dåligt skick.”⁶ Rolf Sjöström, en av få svenska forskare som besökte Archives nationales d’outre-mer, och fick partiell tillgång till FSB under 1980-talet, kunde inte använda ett flertal volymer ”därför att dokumenten höll på att falla sönder i småbitar”.⁷ ANOM stängde till slut åtkomsten på grund av FSB:s skick. Så såg det ut fram till 2011, då en av författarna till detta kapitel, Fredrik Thomasson, för första gången besökte det franska nationalarkivets kolonialavdelning i Aix-en-Provence. Efter långa diskussioner fick Thomasson tillgång till några FSB-volymer. Han insåg snabbt att FSB var en nödvändig källa för forskning om det svenska karibiska seklet. Så småningom gavs tillstånd att fotografera några volymer som var av särskilt intresse för författarna till detta kapitel; Ale Pålsson och Victor Wilson var då doktorander. Ytterligare finansiering säkrades, och 2017 hade alla FSB-volymer digitaliserats.⁸ Drivkraften var att kunna beforska arkivet – och digitaliseringen gjorde detta möjligt.

Kolonialarkivets digitala hemvist

På fler än ett sätt var FSB-arkivet avgörande för att Pålsson och Wilson skulle kunna slutföra sina doktorsavhandlingar 2016, vilka blev den tredje respektive den fjärde avhandlingen om svenska S:t Barthélemy – något som var på tiden; de två tidigare hade publicerats 1888 respektive 1951.⁹ När digitaliseringen i Frankrike väl var klar uppstod frågan hur vi forskare skulle gå vidare med det digitaliserade materialet. Teoretiskt skulle vi kunna behålla arkivet utan att göra det offentligt, men med tanke på den tid och resurser vi lagt ner ansåg vi det rimligt att försöka offentliggöra materialet.

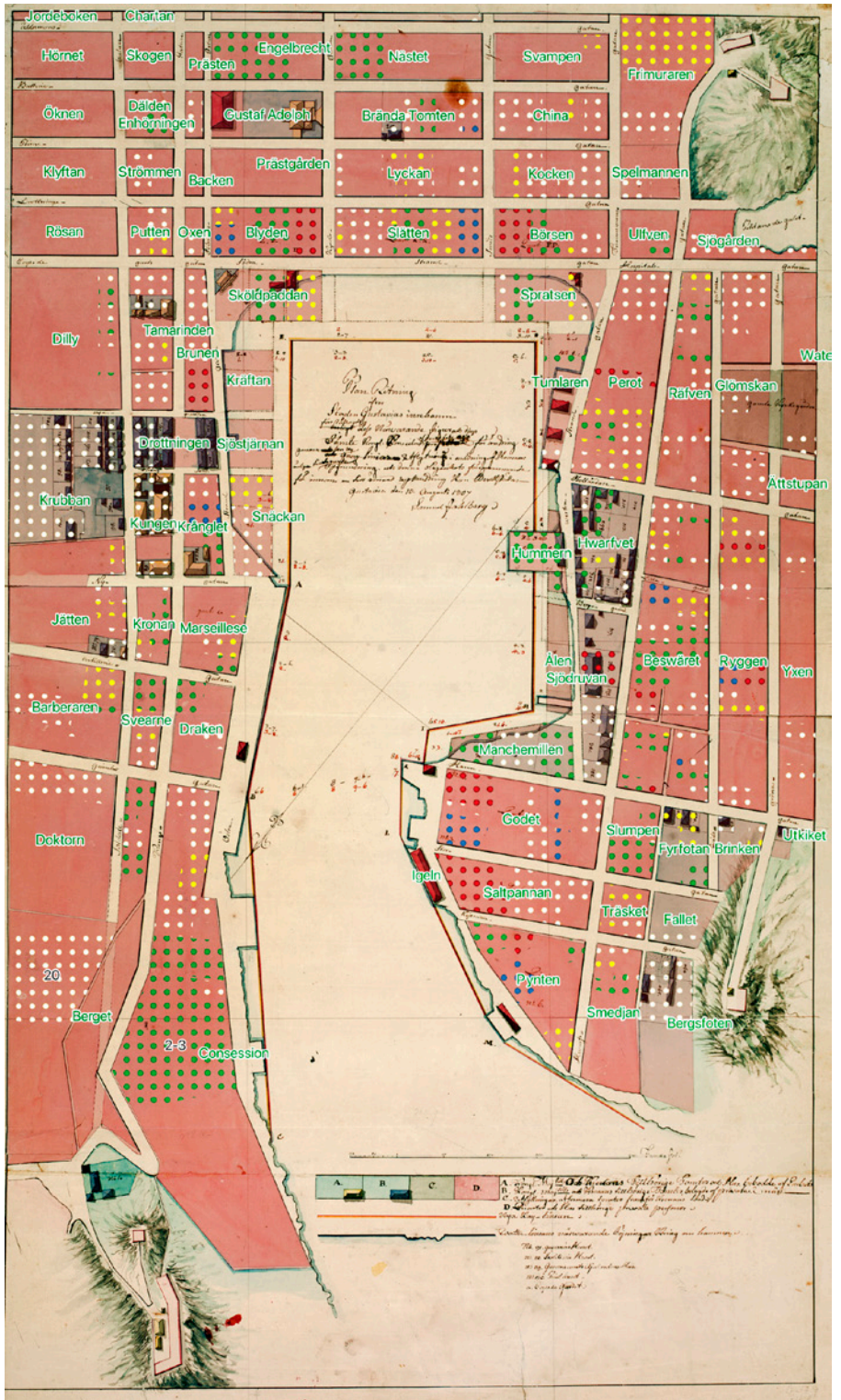
Debatten om digitalisering fokuserar ofta på valet av arkiv som ska offentliggöras på webben.¹⁰ Med tanke på den nuvarande digi-

taliseringstakten kommer det att ta decennier, om inte århundraden, att göra innehåll i svenska arkivbestånd tillgängligt. Argumenten för att publicera just de svenska kolonialarkiven på nätet var dock starka. Eftersom det är omöjligt att få tillgång till originalen i FSB är det enda sättet att forska om svenska S:t Barthélemy att använda reproduktioner. Vi ställdes därför inför ytterligare ett val. FSB innehåller inte alla dokument som producerats av den svenska staten i kolonin. Riksarkivet (RA) har nämligen tre större S:t Barthélemy-bestånd. Det första, S:t Barthélemy-samlingen (SBS), innehåller de handlingar som skickades från kolonin till Sverige, såsom rapporter, räkenskaper med mera. Den andra större samlingen är Svenska Västindiska kompaniets arkiv, från en verksamhet som pågick mellan 1786 till 1805. Västindiska kompaniet hade rätten att utöva funktioner som vi idag definierar som statliga; flera av dess högre tjänstemän besatte viktiga ämbeten i kolonin. Kompaniets arkiv är därför centralt för att förstå kolonins tidiga historia. Det gäller även den tredje samlingen dokument, Kolonialdepartementets arkiv. Departementets tjänstemän ansvarade i Stockholm för förvaltningen av kolonin från 1812 till 1845.

Om man beaktar proveniensprincipen tillhör FSB, SBS samt Västindiska kompaniets och Kolonialdepartementets handlingar i princip samma arkiv, då de flesta handlingarna producerades av svenska tjänstemän på S:t Barthélemy, eller av tjänstemän i Stockholm som hade hand om kolonialärenden. Vi bestämde oss för att basera en projektansökan på det faktum att vi redan hade digitaliserat det svenska arkivet i Frankrike. Genom att digitalisera och lägga till Riksarkivets S:t Barthélemy-bestånd ville vi skapa ett enhetligt sökbart digitalt arkiv som innehöll alla viktiga handlingar kring ön. Historiska institutionen vid Uppsala universitet stod bakom ansökan.

Vi ansåg då att den naturliga hemvisten för ett sådant samlat S:t Barthélemy-arkiv borde vara RA, och föreslog därför – utan framgång – en gemensam ansökan från universitetet och RA.¹¹ I efterhand kan Riksarkivets avslag förstås ur ett institutionellt perspektiv. Ibland får man intrycket att denna arkivmyndighet är överväldigad av alla krav på digitalisering; de tekniska resurserna som krävs är betydande. Detta gäller inte bara det historiska materialet utan kanske framför allt de arkiv som idag skapas digitalt, en utmaning för hela kulturarvssektorn.¹² Istället vände vi oss till Uppsala universitetsbibliotek, som lovade att vara värd för arkivet och ta

- Inga förslavade personer
- En förslavad person
- 2-5 förslavade personer
- 6-10 förslavade personer
- 11+ förslavade personer

åter blivit ett franskt territorium. Denna folkräkning gav en överblick över vilka som bodde på ön vid tiden för det svenska avträddandet.

Ett projekt inom digital humaniora

I projektansökan lade vi lika stor vikt vid digitalisering som vid projektmedlemmarnas egen forskning. Att digitalisera, förteckna och publicera arkivet på webben var i princip inte viktigare än projektgruppens akademiska arbete. Att balansera dessa två uppgifter blev en stor utmaning. Som i alla projekt förändrades förutsättningarna och oförutsedda faktorer påverkade resultatet. I vårt fall var en organisationsförändring vid Uppsala universitet avgörande. Universitetsbibliotekets roll i projektet var att agera värd för det digitaliserade arkivmaterialet i repositoret ALVIN, samt att utveckla databaser och användargränssnitt. Tidigt under projektets gång beslutade Uppsala universitet att all IT-verksamhet vid universitetet skulle centraliseras. Det innebar att biblioteket förlorade sin IT-kompetens – och vi förlorade vår motpart. Istället tvingades vi köpa tjänster från den nya centraliserade IT-förvaltningen. Omorganisationen är ett exempel på den ofta kritiserade *new public management*-ideologin som fått fäste inom svensk högre utbildning. Den ledde till flera år av turbulens inom förvaltningen. Vi vill här inte kritisera de duktiga utvecklare vi arbetade med, men organisationsomstöpningen förändrade vår roll från historiker till ett slags tekniska projektledare. Med en begränsad budget skulle vi plötsligt styra ett tekniskt utvecklingsprojekt, förhandla avtal, köpa och kontrollera konsulttimmar.

En mer övergripande reflektion gör gällande att sedan vi inledde vårt historiska arbete kring den svenska kolonin i början av 2010-talet, så har löften om framtida teknik varit ständigt närvarande. Detta gäller speciellt *handwritten text recognition* (HTR) som används för att automatiskt transkribera manuskript. Vid projektets uppstart gjorde vi ett test och provade oss fram – men med tanke på det svenska S:t Barthélemy-arkivets dåliga skick, och inte minst den stora variationen av handstilar och språk, blev det snart uppenbart att HTR inte fungerade. Dessa HTR-drömmar har numera ersatts av ett slags AI-frossa; utmaningarna är stora, men med hjälp av AI kommer det säkerligen att bli möjligt att transkribera arkivmaterial i framtiden. Utvecklingen av HTR från 2018 till skrivande

● HTR – *handwritten text recognition* – kommer troligen aldrig att kunna läsa dokument i detta skick. Domstolsprotokoll från 1807 ur Fonds suédois de Saint-Barthélemy. Dokumentet är ett extremfall, men det finns många handlingar i arkivet som bjuder på stora utmaningar av konserveringsskäl.

stund (2025) är imponerande. Men vissa frågor har inte lösts. Arkivhandlingar måste fortfarande digitaliseras, en process som ännu inte har kunnat automatiseras. Att handha ömtåliga arkivdokument och handskrifter är fortfarande ett arbete som kräver specialister och stora resurser. Det återstår att se i vilken utsträckning ny teknik kommer att revolutionera det historiska arbetet i en nära framtid.

Om vi i vårt projekt inte såg någon möjlighet att automatisera inskanning, så arbetade vi desto mer för att skapa ett sökgränssnitt anpassat till både forskare och en bredare allmänhet. Under arbetet med databasen – som används för att ordna och beskriva enskilda dokument – blev vi tvungna att konkretisera och praktiskt tillämpa vad som ofta är implicita forskningsmetoder som sällan formaliseras eller beskrivs. Detta var både spännande och frustrerande. Vilka data är egentligen relevanta för en sökfunktion? Hur ska man förflytta sig från ett dokument till ett annat i ett digitalt rum? Är datum för ett officiellt dokument när det skrevs eller när det ankom till mottagaren? Med tanke på de långsamma kommunikationerna under 1800-talet kunde skillnaden röra sig om många månader och ibland år. Finns det en betydande kvalitativ skillnad mellan ett tillkännagivande och en proklamation? Frågorna var många.

Vi hade ett skickligt team av utvecklare och webbdesigners som tålmodigt arbetade med oss. Ändå fanns det många teoretiska och

praktiska frågor som inte kunde lösas tekniskt. I praktiken blev arbetet iterativt, det vill säga: vi tvingades hitta lösningar, tekniska såväl som arkivteoretiska, i den ordning som vi ställdes inför problem. Ett exempel var att arkivklassificering – särskilt ordningsnumrering – sällan kan översättas till en form som är möjlig för en dator att ordna och sortera. I FSB var volymerna uppdelade i nummerordning, 1–325 (med två undantag). I Riksarkivets S:t Barthélemy-samling (SBS) stod volymerna också i nummerordning, men där hade de ofta underkategorier som 1:1 och 1B:2, eller 25E. Detsamma gällde för Kolonialdepartementet och Västindiska kompaniets arkiv. Detta krävde till exempel ett ställningstagande kring huruvida 22A och 22B egentligen var separata volymer – eller två delar av samma volym.

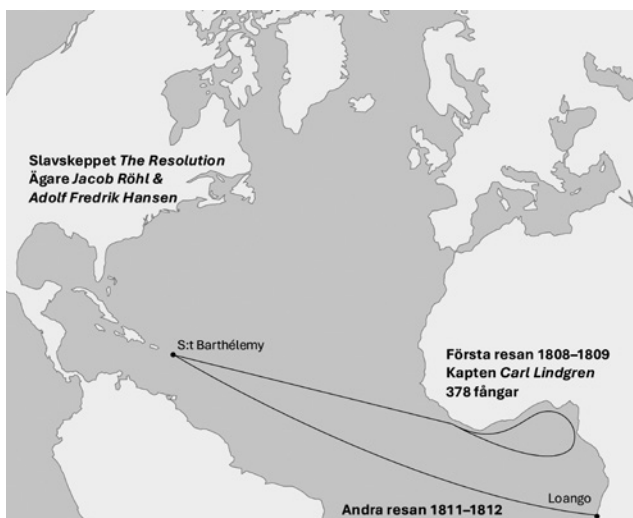
Vi var fast beslutna att presentera arkivet på samma sätt och i samma ordning som vi fann det i Aix-en-Provence. Vi respekterade alltså organisationsstrukturen, oavsett hur motsägelsefull eller obegriplig den ibland kunde verka. Det blev därför oundvikligt att skapa omfattande metadatabeskrivningar och kategoriseringar. För att göra databasen användbar för mer eller mindre erfarna forskare behövdes helt enkelt rika metadata för att länka samman personer, aktiviteter, institutioner, fartyg, fastigheter och alla andra aspekter av det koloniala livet som arkivet dokumenterade. Syftet med de metadata i databasen som var sökbara var inte att fastställa vad som stod i ett enskilt dokument, utan snarare att bestämma dokumentets typ utifrån dess innehåll. Att datera dokument var också av avgörande betydelse för att skapa en kronologisk ordning, speciellt bland FSB:s ofta kaotiska arkivvolymer. Målet var att skapa vägledande – men inte styrande – information om dokumentens typ och innehåll.

Projektets mest tidskrävande uppgift blev därför just denna: att förse de digitaliserade arkiven med metadata. Det finns över tvåhundrafemtiotusen bilder av arkivet, och eftersom de flesta bilder återger två sidor var sidantalet betydligt högre. Varje enskilt dokument behövde kategoriseras och beskrivas. Detta var ett mycket tidskrävande arbete som huvudsakligen utfördes av projektets två postdok-forskare, Ale Pålsson och Victor Wilson. Vi gjorde också ett utbildningsmaterial för att komplettera och sätta in de ofta svårbegripliga dokumenten i ett större kontextuellt sammanhang – inte minst eftersom det finns ett betydande intresse för material kring den svenska kolonialismen bland högstadie- och gymnasielärare.

Förändringar – under projektets gång

Som alla forskare vet är det en stor skillnad mellan vad man skriver i ansökan och hur forskningen faktiskt gestaltar sig i projektet. Många ambitiösa projekt blir inte klara innan projekttiden är över. Det är lätt att lova för mycket i förväg, ofta för att man kanske tror att det gör att projektet har större chanser i konkurrensen om anslag. Inom den akademiska världen accepteras kostnadsöverskridanden sällan – eller snarare, det är bara i undantagsfall det går att ansöka om mer pengar när projektet är slut. Om det är något vi lärt oss under vårt projekts gång så är det att ambitiösa mål måste jämkas med realistiska överväganden av vad som faktiskt kan levereras under projekttiden. Inom projektet fastställde vi tidigt en sorts prototyp eller *minimum viable product* (MVP). Vår MVP definierade vad som skulle ingå i sökgränssnittet och detaljnivån på beskrivningarna av enskilda arkivdokument. Detta var till stor del inspirerat av de utvecklare vi arbetade med, och visar om inte annat hur samarbete kan leda till oväntad inspiration. Det övergripande målet att publicera de tematiskt och kronologiskt sökbara arkiven på webben nåddes några månader före projektets slut.

Fokus under projektet låg dock främst på att förse arkivbestånden med tillräckliga metadata för att göra arkiven sökbara. Dessutom var vårt mål ett enkelt sökgränssnitt och en lättnavigerad webbplats där forskare, lärare och en intresserad allmänhet skulle kunna studera alla viktiga handlingar som rörde svenska S:t Barthélemy. Projektgruppen ägnade mycket tid åt att fastställa de kriterier och kategorier som användas för att klassificera dokumenten. Dessa kategorier genomgick dessutom förändringar under projektets gång när nya typer av dokument ställde oss inför nya frågor. Skillnaden mellan att vara historiker och arkivarie blev uppenbar för oss. Att hitta rätt balans mellan vilken information som skulle ingå bland metadata och den tid som gick åt till att tolka arkivdokumenten var en process där vi fick pröva oss fram. I detta skede av projektet var vi också tvungna att bestämma vilka språk som skulle användas i beskrivningen av arkiven. Vi enades om en kompromiss. Det svenska S:t Barthélemy-arkivet är trespråkigt. Det finns många dokument på franska och engelska, men det språk som användes av administratörerna var huvudsakligen svenska. Vi bestämde oss för att kategorisera dokumenten på svenska och engelska. Dock kom vi fram till att två eller flera språk skulle vara alltför tidskrävande vid beskrivningen av enskilda dokument. Men

- Karta över slavskeppet *The Resolutions* två resor till Afrika. Första resan (1808–09) är dokumenterad genom att de svenska slavhandlarna Jacob Röhl och Adolf Fredrik Hansen sökte uppskov med betalningen av tullen för de 378 svarta fångar som skeppet fraktat över Atlanten (jämför bilden ur projektets databas på s. 48). Andra resan (1811–12) finns återgiven i ett dokument på spanska. Fältskären på det svenska slavskeppet amputerade nämligen armen på en skadad sjöman på det spanska slavskeppet *Brillante Rosa* vid Loango, idag en kuststad i Republiken Kongo (Kongo-Brazzaville). Vi har inte siffror över hur många fångar *The Resolution* transporterade på sin andra resa, men *Brillante Rosa* anlände till Kuba med 334 fångar. Minst 130 fångar dog under de 52 dagar skeppet seglade över Atlanten.

det var inte en avgörande begränsning, eftersom det faktiskt är omöjligt att nyttja arkiven utan vissa kunskaper i svenska – möjligen kan maskinöversättning framgent lösa denna fråga.

Flera av de problem som beskrivs ovan har som ett resultat av vårt projekt åtgärdats i det digitala ordnandet av arkiven. FSB var särskilt kaotiskt, både tematiskt och kronologiskt. Det går nu att söka i det gemensamma arkivet med hjälp av olika kriterier och att följa dokumentkategorier kronologiskt. Ett viktigt exempel är att det nu för första gången går att analysera korrespondensen mellan Stockholm och S:t Barthélemy. Utgående post från kolonin till Stockholm finns i Riksarkivets bestånd, och svaren i FSB. Med tillgång till enbart RA:s bestånd hade bilden av hur kolonin egentligen styrdes från Sverige näppeligen kunnat besvaras. Vi strävade också efter att hålla sökgränssnittet så enkelt som möjligt. Trots det inbegriper projekt databasen och webbplatsen vissa tekniska innovationer. SweCarCol-webbplatsen är första gången som ett material, lagrat i ALVIN-repositoriet, görs sökbart och presenteras i ett separat webbgränssnitt. Vår förhoppning är här att de tekniska lösningarna i projektet kan tjäna som modell för hur data som lagras i ALVIN presenteras i andra sammanhang.

För att i någon mån framtidssäkra vår databas och vårt digitala arkiv vannlade vi oss om att i varje enskild del av processen producera digitala bilder av hög kvalitet. Grundtanken har varit att om bilderna håller hög upplösning och stort färgdjup blir det förhopp-

ALVIN
Platform for digital collections and digitized cultural heritage

Login () English ▾

All resource types Find resource, enter search term Extended search | About Alvin | Copyright | Contact us

Fonds Suédois de Saint-Barthélemy : Procès-verbaux du Conseil de Justice : Domstolsprotokol, Volume 159
(Text)

Language
English
Swedish
French

Origin
Gustavia; S:t Barthélemy, 1809

Physical description
Format: Non digital + Digital, reformatted digital
Condition: Small to moderate damage
Text legible

Abstract
Petitions, memorials, receipts, court protocol copies
346 images

Related records in Alvin
Host: Fonds suédois de Saint-Barthélemy

Access condition
Fritt tillgängligt enligt fransk arkivlagstiftning under förutsättning att källan anges.

Location
Uppsala universitet, Historiska Institutionen
Engelska parken, Thunbergsvägen 3A
Box 628
751 26 Uppsala
Swedish Caribbean Colonialism 1784-1878 (SweCarCol)

Identifiers (general)
urn:nbn:se:alvin:portal:record-354795 (nbn)

Identifiers (local)
alvin-record:354795 (alvin)

- I ALVIN-gränssnittet presenteras slavskepps-ägarnas anhållan om anstånd för tull för de 378 fångarna från Afrika som en bild ur en arkivvolym utan annan kontextuell information än dess plats i arkivet.

ningsvis möjligt att bearbeta dem med nya tekniker i framtiden. Som alla nätanvändare vet är överlevnadstiden för webbplatser varierande. Vår första, misslyckade ansats att söka finansiering tillsammans med Riksarkivet ämnade skapa en långsiktigt hållbar lösning. Finansieringen inom Digarv-programmet var tidsbegränsad, och ett projekt som vårt kan inte garantera att webbplatsen kommer att underhållas och uppdateras mer än ett visst antal år efter att projektet avslutats. Vad som i SweCarCols fall dock kan garanteras under överskådlig framtid är istället tillgången till de digitaliserade arkiven. Projektets avtal med Uppsala universitetsbibliotek garanterar att materialet lagras i ALVIN, som används av en rad universitetsbibliotek och institutioner i Sverige. SweCarCols databasfiler och dokumentation finns också tillgängliga för granskning och nedladdning i ALVIN – i flera format som kan läsas i både databas-, ordbehandlings- och kalkylbladsprogram. Om SweCarCols webbplats skulle drabbas av problem längre fram – ja, då är metadata och projektdokumentation fortfarande tillgängliga.

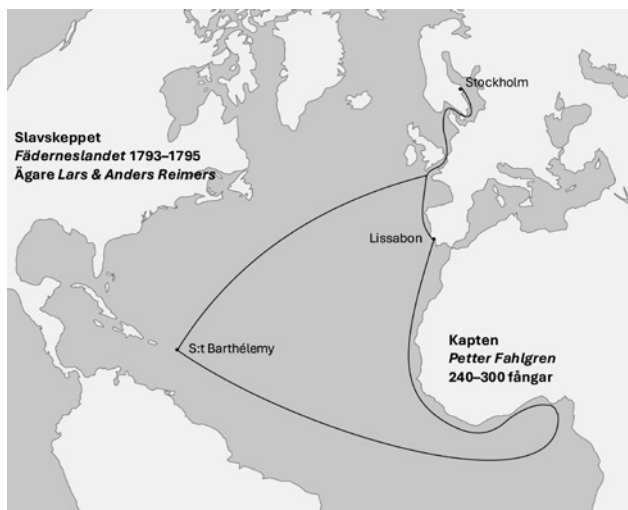
Om digital humaniora och meriter

Swedish Caribbean Colonialism har som framgång varit ett mycket ambitiöst forsknings- och digitaliseringsprojekt. Fokuseringen på det digitala ordnandet av arkivet och gränssnittet för webbsökning fick emellertid konsekvenser för projektgruppens publiceringstakt. Alla medlemmar publicerade visserligen flera artiklar och bokkapitel; projektledarens monografi, *Svarta S:t Barthélemy: Människoöden i en svensk koloni 1785–1847* från 2022, som riktade sig till allmänheten mottogs därtill positivt. Samtidigt har vårt projekt uppmärksammat hur meriter bedöms, speciellt när det gäller karriärmöjligheterna för forskare som deltar i projekt inom digital humaniora. Det akademiska meriteringssystemet är i hög grad inriktat på publikationer. Arbete inom digital humaniora är svårt att utvärdera i ansökningar. Att investera i sådant arbete kan därför vara riskabelt för unga forskare som söker fasta tjänster; kanske är de mer betjänta av att mata publikationsmonstret.

För att övervinna disciplinära gränser är det, enligt vår uppfattning, nödvändigt att införliva en digital humanioraprofil i den ofta konservativa akademiska definitionen av yrkesroller. Det finns tecken på att det håller på att ske; ett exempel är den svenska nationella forskarskolan i digital humaniora.¹³ Vårt projekts huvudresultat – det enhetliga och ordnade digitala arkivet – är något som konkret gynnar historievetenskapen i Sverige (och även internationellt). Tillgången till FSB tillsammans med arkivbestånden i Sverige har redan gjort det möjligt för projektgruppen att generera ny kunskap som mötts med intresse av historikersamfundet och allmänheten. Goda exempel är nyupptäckta svenska slavskepp och en djupare förståelse för de hårda levnadsvillkoren för S:t Barthélemys svarta svenska befolkning.

Vår databas och webbplats, *Swedish Caribbean Colonialism* – som sammanfört geografiskt spridda och hotade arkiv och för första gången gjort det möjligt att skapa en helhetsbild av den svenska kolonialhistorien i Karibien – publicerades hösten 2023. Genom webbstatistik och kommentarer från kollegor vet vi att materialet används både för forskning och undervisning. Arkivet har även uppmärksammat på S:t Barthélemy, där det används av forskare, arkeologer och amatörhistoriker.¹⁴ Genom tillgången till relevanta arkiv kan nu alla bedriva forskning om det svenska karibiska seklet. Nya generationer av historiker kommer att ställa nya frågor – och presentera nya svar. Historiker klagar ibland över bristande

- Karta över triangelhandelsresa gjord av bröderna Reimers – som givit namn till ön Reimersholme i Stockholms innerstad – slavskepp *Fäderneslandet*. Dagen efter skeppets ankomst till S:t Barthélemy 1795 såldes en del av lasten, 209 afrikanska fångar, samt de bojar som använts på skeppet för att hålla de förslavade fastlåsta i lastrummen. Fler fångar såldes vid senare tillfällen. *Fäderneslandet* återvände till Sverige lastat med kolonialvaror.

intresse för deras forskning. Så har det inte varit för SweCarCol-projektet; det har funnits ett kontinuerligt medialt intresse för vårt arbete och publikationer. Projektet har, kort sagt, sysslat med aktuella frågor i den svenska samhällsdebatten. Sveriges roll i kolonialism och slaveri blir ständigt mer uppmärksammas. Det vore förmätet att påstå att vårt projekt varit en drivande kraft i denna process; projektet har snarare inspirerats av förändringar i det svenska historiemedvetandet kring vissa aspekter av vårt förflutna.

Projektmedlemmar har som en konsekvens också medverkat som experter i flera sammanhang, till exempel Forum för levande historias undervisningsmaterial om Sveriges deltagande i slaveri och slavhandel. Materialet är framtaget i enlighet med ett regeringsbeslut och riktar sig till grundskole- och gymnasieelever.¹⁵ Ett annat exempel är konstnärliga projekt. Flera konstnärer har vänt sig till oss för att få hjälp och vi har medverkat i flera framgångsrika VR-ansökningar inom konstnärlig forskning.¹⁶ Även Europeiska forskningsrådet har uppmärksammat projektets betydelse – och beviljat anslag för att fortsätta vår forskning under kommande år.¹⁷ Ingen av projektmedlemmarna hade en fast tjänst vid universitet före eller under projekttiden – och kanske är det inte en slump att projekt som detta söks och drivs av personer utan fast anställning. Skillnaden mellan projektfinansierade forskare som förlorar sina jobb när ett projekt avslutas och lektorer och professorer med anställningstrygghet är stor. Det positiva är att

projektforskarna undervisar mindre och får tid att utveckla nya projekt och idéer. Det negativa är att riskerna är höga och att många väl utformade projekt aldrig blir finansierade. De utbredda osäkra anställningsförhållandena och oklara karriärvägarna på svenska universitet befrämjar knappast risktagande och nya idéer. Vi hade delvis tur som fick pengar, och vi hade kanske ännu större tur som lyckades leverera det vi lovade anslagsgivarna och våra kollegor trots de förändringar av projektet som redovisats här.

SweCarCol-projektet sätter några av huvudfrågorna i debatten kring svensk forskningsfinansiering i fokus. Vi fick förvisso anslag, men det är ibland svårt att anamma retoriken om konkurrens och excellens som genomsyrar svensk högre utbildning och forskningsfinansiering. SweCarCol är ett exempel bland flera inom Digarvsatsningen på vad som går att åstadkomma med tillräckliga medel och forskarentusiasm. Dock är det svårt att föreställa sig att ett projekt av SweCarCols karaktär (och risk, bör tilläggas) hade kunnat utvecklas inom ramen för den av lärosätena bekostade forskningen.

Digitalisering och förteckning av större arkivbestånd kan inte drivas av enskilda forskares dumdristighet eller entusiasm. Om inte lärosäten och kulturarvssektorn tilldelas ytterligare resurser är det svårt att se att massdigitalisering av arkivbestånden kommer att ske i Sverige. Enskilda forskningsfinansiärer har inte resurser eller mandat att driva frågan; sådana omfattande projekt måste initieras och finansieras av ansvariga myndigheter.

NOTER

1. Fredrik Thomasson har varit projektledare för *Swedish Caribbean Colonialism*, som också inkluderat forskarna Ale Pålsson och Victor Wilson – samtliga vid Uppsala universitet.

2. Mer än fyrtiotusen dokument har katalogiserats – de finns alla sök- och nedladdningsbara på projektets webbplats <https://swecarcol.uu.se>.

3. *Traité portant rétrocession de l'île Saint-Barthélemy par la Suède à la France, signé à Paris, annexe 3 art.; Hélène Servant, "La rétrocession de Saint-Barthélemy à la France (1878–1884)", Bulletin de la Société d'histoire de la Guadeloupe nr 142, 2008.*

4. "Ils classèrent théoriquement le fonds et établirent un répertoire plus que sommaire [...]. En réalité, le classement est très mal fait et beaucoup de pièces [...] intégrées dans la cotation sans aucune raison." René Gandilhon, brev till Archives nationales, 19/12 1967, 20030279/103, Archives nationales, Paris. För en redogörelse för FSB:s historia ur ett franskt perspektiv, se Anne Lebel, "Saint Barthélemy et ses archives: Une connaissance historique éclatée", *Bulletin de la Société d'histoire de la*

- Guadeloupe, nr 159, 2011; Rolf K. Lamborn, "The archives of Saint Bartholomew rediscovered", *Swedish Pioneer Historical Society* nr 1, 1964.
5. Björn Lindh, brev till Riksarkivet, 3/4 1973, vol. F1B:78, diarienummer 572/K4/1972, Riksarkivets Yngre ämbetsarkiv, Riksarkivet.
6. Jacynthe Lavoie, *Sources concernant l'île Saint-Barthélemy dans les archives de France: Inventaire, état des documents et des dépouillements* (Montreal: Université de Montréal, 1987), 6. "Mais si je peux me permettre un commentaire global, le Fonds suédois de Saint-Barthélemy est en mauvais état. Alors si je fais des mentions plus spécifiques pour certains documents, c'est qu'ils sont vraiment en mauvais état."
7. Rolf Sjöström, "Forskningsarkivet tur och retur", *Arkiven i forskningens tjänst: 20 år med Forskningsarkivet vid Umeå universitet* (red.) Göran Larsson (Umeå: Umeå universitet, 2003), 85.
8. Digitaliseringen utfördes av en fotograf som betalades med medel från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse.
9. Ale Pålsson, *Our side of the water: Political culture and representation in St. Barthélemy in the early 19th century* (Stockholm: Historiska institutionen, Stockholms universitet, 2016); Victor Wilson, *Commerce in disguise: War and trade in the Caribbean free port of Gustavia, 1793–1815* (Åbo: Åbo Akademi University Press, 2015); Erik Olof Emanuel Högström, *S. Barthélemy under svenskt välde* (Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1888); Ingegerd Hildebrand, *Den svenska kolonin S:t Barthélemy och västindiska kompaniet fram till 1796* (Lund: Lindstedts, 1951).
10. Ian Milligan, "Illusionary order: Online databases, optical character recognition, and Canadian history, 1997–2010", *Canadian Historical Review* nr 4, 2014.
11. Riksarkivet, beslut 27/4 2018, diarienummer 05-2018/4332.
12. *Häriifrån till evigheten: En långsiktig arkivpolitik för förvaltning och kulturav* (sou 2019: 58), 466, 573. Se även Fia Ewalds analys av utredningen, "Arkivutredningen: Häriifrån till hit eller det är många 'skall' som blivit 'ska'", bloggpost 12/1 2019, <https://fiaewald.se/blogg/arkivutredningen-harifran-till-hit-eller-det-ar-manga-skall-som-blivit-ska-2/> (senast kontrollerad 1/5 2025).
13. Se t.ex. Swedish National Doctoral School in Digital Humanities, <https://www.dash-doctoralschool.se> (senast kontrollerad 1/5 2025).
14. Jérôme Montoyas bok, *Saint-Barthélemy, histoire et généalogie d'une île* (Paris: Librinova, 2024) bygger t.ex. i hög grad på arkivmaterial från det digitaliserade fsv.
15. Se <https://www.levandehistoria.se/undervisningsmaterial/sverigeslavhandeln-och-slaveriet>. För regeringsbeslutet, se <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2021/10/uppdrag-till-forum-for-levande-historia-att-oka-kunskapen-om-sveriges-deltagande-i-den-transatlantiska-slavhandeln-och-slaveriet> (senast kontrollerade 1/5 2025).
16. Se t.ex. Nina Mangalanayagams vr-projekt *Att färglägga Sverige: En belysning av hybriditet i Sveriges historia* eller Salad Hilowles vr-projekt *Den svarta stranden: Visuella arkiv mellan svenska och karibiska horisonter*.
17. ERC-projektet *Slavery, Abolition and Archipelagic Connections in the Swedish Caribbean* kommer att pågå mellan 2024 och 2028.

Programbibliografi och databaser

SweCarCol: Det svenska karibiska seklet 1784–1878 online (2019–2023) Projektledare: Fredrik Thomasson

Publikationer

- Pålsson, Ale, "St. Barthélemy and the Atlantic world", *Oxford Research Encyclopedia: Latin American History*, 2019. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780199366439.013.734>
- Pålsson, Ale, "Lingonröd sol: Sexualitet, alienation och svenskhet i svenska kolonialromaner", *Historisk Tidskrift* vol. 140, nr 3, 2020, s. 498–528. <https://www.historisktidskrift.se/index.php/june20/article/view/96/61>.
- Pålsson, Ale, "Diversity and division: Digital mapping of censuses in the Swedish Caribbean, 1835–1872", *Atlantic Studies* vol. 20, nr 1, 2023, s. 109–133. <https://doi.org/10.1080/14788810.2021.1991772>.
- Pålsson, Ale, "The nightmare island: Representations of St. Barthélemy in Swedish novels" *Scandinavian Studies* vol. 95, nr 1, 2023, s. 56–84. <https://doi.org/10.3368/sca.95.1.0056>.
- Pålsson, Ale, "The two Monroes: Robert Monroe Harrison, the Monroe Doctrine, and Saint Barthélemy, 1821–1823", *Swedish-American Studies* vol. 75, nr 1, 2024, s. 13–30. <https://doi.org/10.1353/sas.2024.a936831>.
- Pålsson, Ale, "'Insolent, quarrelsome, noisy and troublesome': Women's street fights and noise in St Barthélemy in 1835", *Scandinavian Journal of History* vol. 49, nr 3, 2024, s. 333–351. <https://doi.org/10.1080/03468755.2024.2302611>.
- Pålsson, Ale, "Adlercreutz, St Barthélemy och svensk-venezuelansk diplomati på 1840-talet", i *Sverige i världen: Tidiga förbindelser med Latinamerika*, red. Andres Rivarola Puntigliano (Stockholm: Saturn förlag, 2025), s. 97–119.
- Pålsson, Ale, "Work for the sake of work: Post-emancipation convict labor in Saint Barthélemy", *New West Indian Guide*, 2025, s. 1–28. <https://doi.org/10.1163/22134360-bja10040>.
- Thomasson, Fredrik, "Den karibiska skorpionen: Om digitaliseringen av det svenska Saint Barthélemy-arkivet i Aix-en-Provence", *Historisk tidskrift* vol. 138,

- nr 1, 2018, s. 78–90. <https://www.historisktidskrift.se/index.php/june20/article/view/472/421>.
- Thomasson, Fredrik, "Entre rêves coloniaux et réalités politiques: La Guadeloupe suédoise (1813–1814) et ses conséquences", *Bulletin de la Société d'Histoire de la Guadeloupe*, 2018, s. 105–122. <https://www.erudit.org/en/books/hors-collection/les-occupations-anglaises-guadeloupe-978-2-900339-41-1/004489co.pdf>.
- Thomasson, Fredrik, "Sweden and Haiti 1791–1825: Revolutionary reporting, illicit trade and the fall of Henry Christophe", *Journal of Haitian Studies* vol. 24, nr 2, 2018, s. 1–19. <https://doi.org/10.3828/mlo.voio.307>.
- Thomasson, Fredrik, "Tryckort Gustavia: Svenska karibiska tidningar, statstryck och slaveri 1804–1828", *Biblis* nr 81, 2018, s. 2–25. <http://biblis.se/digitalt-arkiv/biblis-81/>.
- Thomasson, Fredrik, "Gustavia Free Press? Handwritten and printed newspapers in the Swedish colony Saint Barthélemy", i *Handwritten newspapers: An alternative medium during the early modern and modern periods*, red. Heiko Droste och Kirsti Salmi Niklander (Helsingfors: Finnish Literature Society, 2019), s. 60–77. <https://oa.finlit.fi/books/e/10.21435/sfh.26>.
- Thomasson, Fredrik, "Moors in the Caribbean, Sámi in the Seraglio: Swedish theatre and slavery around 1800", *Modern Languages Open* vol. 1, nr 1, 2020. <https://doi.org/10.3828/mlo.voio.307>.
- Thomasson, Fredrik. "Révoltes et résistances dans la Caraïbe scandinave", *Revue du philanthrope* nr 9, 2020, s. 125–143. <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-317192>.
- Thomasson, Fredrik, "Black healers, surgeons and 'witches': Medicine, mobility and knowledge exchange in Swedish St Barthélemy 1785–1815", *Social History of Medicine* vol. 35, nr 1, 2022, s. 49–71. <https://doi.org/10.1093/shm/hkaa092>.
- Thomasson, Fredrik, "Exécutions dans la cour de la prison, les derniers mois et la chute de Henry Christophe selon une perspective suédoise", *Revue d'Histoire Haïtienne/Haitian History Journal* vol. 3, 2022, s. 203–245. <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-500351>.
- Thomasson, Fredrik, *Svarta St: Barthélemy: Människoöden i en svensk koloni 1785–1847* (Stockholm: Natur & Kultur, 2022).
- Thomasson, Fredrik, Ale Pålsson och Victor Wilson, "Swedish Caribbean colonialism: A digital archive of Swedish St. Barthélemy, 1785–1878", *Journal of Slavery and Data Preservation* vol. 6, nr 3, 2025, s. 113–128. <http://doi.org/10.14321/jssdp.6.3.0113>.
- Wilson, Victor, "Saint-Barthélemy dans le système colonial français, 1793–1801", *Entre exclusif et contrebande: Les navigations commerciales aux Antilles (1600–1830)*, red. Jean-Sébastien Guibert och Boris Lesueur (Paris: L'Harmattan, 2022), s. 95–112.
- Wilson, Victor, "Enclaves of exception: Reaping the advantages of colonialism through free trade in the Scandinavian Caribbean, 1672–1815", *Global Intellectual History* vol. 8, nr 2, 2023, s. 727–746. <https://doi.org/10.1080/23801883.2023.2280087>.
- Wilson, Victor, "The Swedish slave trade efforts at the turn of the nineteenth century: Case studies in Nordic transimperial history", *Journal of Imperial and*

- Commonwealth History* vol. 51, nr 3, 2023, s. 555–575. <https://doi.org/10.1080/03086534.2023.2205698>.
- Wilson, Victor, "Söderström, Richard Benedictus", *Svenskt biografiskt lexikon* 174 (2024), s. 499–502. <https://sok.riksarkivet.se/sbl/Presentation.aspx?id=35277>.
- Wilson, Victor, "The practice of proxies: The shifting boundaries of neutrality in Caribbean entrepôt trade, 1793–1815", in *Small power neutrality and the law of the sea in the long eighteenth century (ca. 1650–1800)*, red. Stefano Cattelan och Frederik Dhondt (Leiden: Brill, 2025), s. 252–284.

Databaser och dataset

<https://swecarcol.uu.se>

Den tvåspråkiga (svenska och engelska) webbplatsen *Svensk karibisk kolonialism* tillgängliggör de viktigaste arkivbestånden från Sveriges koloni St Barthélemy, 1784–1878. Webbplatsen möjliggör sökning och bläddring i arkivets ca 300 000 bilder (varje bild innehåller i normalfallet två manuskriptsidor). Mer än 40 000 handlingar kan sökas genom såväl enkla som mer avancerade tematiska metadata. Det är möjligt att navigera i sökträffar och avgränsa resultat enligt kronologi, arkivproveniens m.m. Sökmotorn har genom digitala metoder sammanfört ett geografiskt spritt och hotat arkivmaterial. Allt digitaliserat arkivmaterial kan också nås via Alvin-repositoriets webbgränssnitt (<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-349765>) där de digitala bilderna är lagrade. Till skillnad från sömgränssnittet borde denna tillgång vara relativt framtidssäkrad, då universitetsbiblioteket garanterar att bilddata lagras under överskådlig framtid.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-520218>

Databas och projektdokumentation. Databasen som innehåller projektets metadata går att ladda ner i både proprietyformat (Filemaker) och i csv-format, vilket möjliggör för användare att ställa andra typer av sökfrågor och att granska metadata på ett strukturerat sätt. Detta möjliggör även framtida utveckling av databasen och innebär att projektets metadata alltid finns tillgängliga i det fall sömgränssnittet inte fungerar eller upphör att underhållas.

<https://www.levandehistoria.se/undervisningsmaterial/sverige-slavhandeln-och-slaveriet>

Utbildningsmaterial för myndigheten Forum för levande historia, som 2021 fick regeringens uppdrag (beslut 2021-10-07, A2021/01912) att ta fram ett pedagogiskt material om svenskt slaveri och slavhandel. Materialet riktar sig till skolelever (årskurs 7–9), gymnasieelever, folkhögskolor m.m. och består av texter, övningar, poddar, filmer etc. Projektledare Fredrik Thomasson var ansvarig för materialet på myndighetens webbplats.

Bildkällor

10, 11	Foto: Jonas Harvard.		Almeida och Thiago Pinela
15	Statens ljud- och bildarkiv, kb.		Vargas da Costa.
18	Från www.riksarkivet.se .	118	Foto: Lilian Rebellato och
20, 21	Foto: Matt Minor, NYC Municipal Archives.		Elissandra Barros.
28	Foto: Magnus Hjalmarsson, Uppsala universitetsbibliotek.	119	Foto: Lilian Rebellato, Carina
39	Perplexity (A1).	121, 123	Almeida och Thiago Pinela
47	<i>Ny Illustrerad Tidning</i> 27/4 1878.	122	Vargas da Costa.
48	Ur projektets databas.	134	Från plattformen Tainacan.
49	Foto: Olle Nyman.		Från projektets webbplats.
52 v	Foto: Fredrik Thomasson.		Foto: Gerhard Milstreu.
52 h	Ur projektets databas.	140 ovan	Svenskt hållristningsforskningsarkiv, https://shfa.dh.gu.se/image/132589 .
53	Kartdata och grafik: Ale Pålsson, på karta av Samuel Fahlborg, Uppsala universitetsbibliotek.	140 nedan	Foto: Cecilia Lindhé.
55	Foto: Fredrik Thomasson.	144	Foto: Johan Ling.
59	Ur Alvin.		Tanums Hållristningsmuseum. Svenskt hållristningsforskningsarkiv, https://shfa.dh.gu.se/image/117781 .
58, 61	Kartdata och grafik: Ale Pålsson.	146	Ortofoto: Julián Moyano.
73	<i>Veckorevy</i> 24/8 1942.	152	Från GRIDH, https://dh.gu.se .
75	<i>Fjället lockar</i> (1938).	161	Sune Lindqvists dokument, Uppsala universitetsbibliotek; se https://gotlandicpicturestones.se/s/index/page/archival-material .
77	Från https://smdb.kb.se .		Bungemuseet. Foto: Michael Fergusson.
78	<i>I fjällfolkets land</i> (1923).		Foto: Elin Johansson.
81	<i>Veckorevy</i> 8/3 1954.	165	Foto: Michael Fergusson.
86, 87	Från https://smdb.kb.se .	167	Foto: Elin Johansson.
89	Foto: Johan Mathis Gaup.	168	Foto: Michael Fergusson.
98	Kartor av Per Stenborg, baserade på OSM och öppna höjddata.	169	Foto: Michael Fergusson.
103	Foto: Lilian Rebellato och Elissandra Barros.	171	Foto: Michael Fergusson.
108	3D-modell av Thiago Pinela Vargas da Costa.	172	Foto: Matthias Egeler.
112 ovan	Från databasen Carlotta.	173	Foto: Michael Fergusson.
112 nedan	Foto: Curt Nimuendajú.	175–177	Foton och skärmbilder av 3D-modell: Michael Fergusson.
113	Från databasen Carlotta.	176	Foto: Bengt A. Lundberg, Historiska museet.
116	Foto: Lilian Rebellato, Carina		

Digitalisering av kulturarvssamlingar

Red. Anna Näslund & Pelle Snickars

MAKADAM

Digitalisering av kulturarvssamlingar

OM FORSKNINGSPROGRAMMET DIGARV

Red. Anna Näslund & Pelle Snickars

MAKADAM

MAKADAM FÖRLAG
GÖTEBORG · STOCKHOLM
WWW.MAKADAMBOK.SE

Utgiven med stöd från
Vetenskapsrådet

Digitalisering av kulturarvssamlingar: Om forskningsprogrammet Digarv

© författarna och Makadam förlag 2025

© för illustrationer, se bildkällor s. 453

Formgivning Johan Laserna

Bildredigering David Laserna

ISBN 978-91-7655-551-4 (pdf)

CC-licens:

Erkännande-Icke-kommersiell-Inga-Bearbetningar 4.0 Internationell

Innehåll

Digitalisering av kulturarvssamlingar
En inledning · 9

Anna Näslund & Pelle Snickars

DIGITALISERING OCH ETIK

1. Svensk karibisk kolonialism och slaveri:
Ny forskning och digitala arkiv · 47
Fredrik Thomasson, Ale Pålsson & Victor Wilson
2. Sápmi på film och tv:
Att skapa en samisk audiovisuell kollektion
som del av det svenska kulturarvet · 65
Kajsa Kuoljok, Ulf Mörkenstam, Ragnhild Nilsson & Mats Rohdin
3. Digital repatriering av kulturarv i Amazonas:
Om utveckling av dekoloniserande digitala metoder · 97
*Per Stenborg, Lilian Rebellato, Silvia Sánchez Membrilla,
Adriana Muñoz & Cinthya Lana*

DIGITALISERING OCH MATERIALITET

4. De gåtfulla hällristningarna i Bohuslän:
Utmaningar och möjligheter i sökandet efter
granitens ristare · 133
*Cecilia Lindhé, Johan Ling, Carina Liebl, Christian Horn,
Ashely Green, Mark Peternell, Julián Moyano & Ellen Meijer*

5. Forntida bilder 2.0:
Ett gotländskt kulturarv blir digitalt · 159
*Sigmund Oehrl, Michaela Helmbrecht, Per Widerström
& Michael Fergusson*

DIGITALISERING OCH TEXTUALITET

6. Älska monstret · 183
Astrid von Rosen
7. Att tilltala överheten:
Suppliker som kulturarv och källa till kunskap · 205
*Jezzica Israelsson, Jonas Lindström, Joakim Nivre,
Linda Oja & Maria Ågren*
8. Välfärdsstaten (o)analyserad · 227
Pelle Snickars

DIGITALISERING OCH VISUALITET

9. Kartläggning av religion i vardagen:
Forskningsdriven digitalisering för studier
av förmodern tid · 271
*Sara Ellis Nilsson, Terese Zachrisson, Anders Fröjmark,
Lena Liepe & Johan Åhlfeldt*
10. Stadens ansikten:
Historiskt porträttfotografi, ansiktsgenkänning,
stordata och mikrohistoria · 291
Rebecka Lennartsson, Anders Hast & Mats Hayen
11. Deltagande i det visuella kulturarvet · 329
Anna Näslund, Karin Hansson & Amanda Wasielewski
12. Att digitalisera barns kulturarv · 349
*Anna Sparrman, Pål Aarsand, Yelyzaveta Hrechaniuk,
Johanna Sjöberg, Ylva Ågren & Alex Orrmalm*

DIGITALISERING OCH DATA

13. Att bygga en databas med en miljard observationer:
Om ett projekt baserat på historisk statistik från Sverige
under perioden 1749–1952 · 377
Per Pettersson Lidbom

14. Tvärvetenskap i arbete:
Datadrivna erfarenheter i ett projekt om terrorismens
parlamentariska konfigurerings · 405
Jens Edlund & Mats Fridlund

Programbibliografi och databaser · 423

Bildkällor · 453

Medverkande författare · 457

Appendix: Digarv-programmets öppna forsknings-
aktiviteter 2019–2025 · 461